

AKNA CÉLPONTOK A HARCMEZŐ FELETT ÚJ OROSZ FEGYVER LÁTOTT NAPVILÁGOT

Az akna megállapítja az alacsonyan szálló helikopter helyét
és nagysebességű lövedékkel támadja

Dr. Szabó Sándor mk. ezredes, egyetemi tanár

ZMNE HTK Műszaki hadműveleti-harcászati tanszék

Egyedülálló helikopter elleni aknát fejlesztett ki egy orosz állami kutatási központ, mely magára vonta a nemzetközi közvélemény figyelmét. A kifejlesztett aknához hasonló technológiát számos ország és társaság szándékozik fejleszteni.

A kutatók és az orosz kormányzati tisztviselők azt mondták, hogy már vannak hivatalos érdeklődők a rendszer lehetséges eladásával kapcsolatban, mely, az aknát és a löszert egyesítve működik.

Mindemellett a prototípus aknának még szükséges néhány hónapos teszt, míg sorozatgyártásra kész állapotba kerül, nyilatkozta Leonyid Safranov a légierő rendszereit tesztelő állami intézet vezetője. Ugyanakkor azt is megemlítette, hogy jelenleg csak néhány tucat aknát állítottak elő kísérletekre, a szükséges tanúsítványok és a szabadalom megszerzése céljából. A további kutatásokra, a komplett fejlesztés befejezéséig még 2,5 millió dollár szükséges. Az intézet vezetője a meglévő finanszírozási problémák ellenére úgy látja, hogy a program az év végére befejeződik.

„Ez egy teljesen tökéletes eszköz. Nem is egy akna, hanem egy teljesen önálló légvédelmi komplexum” — nyilatkozta Safranov a Defense News-nak — miközben magyarázta, hogy az akna képes felfedni az alacsonyan szálló helikoptert, mint céltárgyat.

A napvilágot látott adatok szerint a 12 kilogrammos rendszer képes elpusztítani a helikoptert a 250 méteres hatósugarán belül (a hatósugár körkörös), ha a helikopter a sebessége nem nagyobb 400 km/h-nál.

Az akna akusztikus érzékelője 2 kilométeres körzeten belül képes a helikopter felfedezésére, de az infra érzékelő részére riasztást csak a helikopter 250 méteres célzónába (megsemmisítési zónába) történő belépésekor ad. Az infra érzékelő segít megkülönböztetni a helikoptert a környezetben. Mihelyt a cél „hajszálpontos”, a 450 grammos henger alakú réz lövedék nagy sebességgel kilövédik és — felhasználva a kinematikus energiáját — megsemmisíti a helikoptert — adta híréül a Defense News.

Az akna jelenlegi prototípusát kézzel telepítik. Az akna „egyszerűségét” bizonyítja, hogy a telepítést végző katonák kiképzéséhez mindössze hat óra szükséges. Mindemellett Safranov azt is hozzátette, hogy a kutatóközpont előirányozta 2000 darab korszerűsített akna gyártását is, melyeket helikopterről kiszórva, vagy földi járművekről is lehet telepíteni.

A hivatalos orosz fegyver exportőr ügynökség — a Roszvoruzsenie — nyilatkozta, hogy az akna prototípusa egyedülálló rendszer, és amelynek a megjelenése érdekes kihívás a harci helikopterek számára.

A fentiek mellett azt is megemlítették, hogy a Roszvoruzsenie vezetői már megkezdték a tárgyalásokat a lehetséges vevőkkel, de elutasították az érintett országok megnevezését.

„Azt tudom mondani, hogy nagyon jók a kilátások az exportra” nyilatkozta Safranov, aki a későbbiek során elmondta, hogy 12 ország mutatott élénk érdeklődést az akna iránt, amikor bemutatták a Nemzetközi Védelmi Kiállításon 1999 márciusában Abu Dhabiban az Egyesült Arab Emírátságban.

Safranov azt is hozzátette, hogy a közel-keleti, afrikai és ázsiai országok képviselői különös érdeklődést tanúsítottak az akna iránt, melynek ára várhatóan 4000 és 6000 dollár között lesz.

Az igazgató azt is elmondta, hogy a bemutató ideje alatt tárgyalásokat folytattak osztrák és bulgár társaságokkal a hátralévő tesztek közös finanszírozási lehetőségeiről és a közös gyártásról.

Stefan Dimitrov vezérőrnagy a Bulgária nagykövetségének véderőattaséja azt mondta, hogy nincs tudomása semmilyen megbeszélésről bulgár és orosz társaságok között a helikopter elleni aknák ügyében. Ugyanakkor hozzátette, hogy a helikopter elleni akna egy nagy ötlet és valóban érdekes.

Gunther Wollframm dandártábornok Ausztria nagykövetségének véderőattaséja nem kommentálta az eseményeket.

Safranov azt is bejelentette, hogy a Textron Marine & Land System — New Orleans — képviselői is felajánlották, hogy vásárolnak néhány aknát csak olcsóbb áron.

A Textron szóvivője Maureen Collins más véleményen volt, mindamellett elmondta, hogy a társaság képviselői folytattak technológiai megbeszélést a Nemzetközi Védelmi Kiállításon 1999 márciusában Abu Dhabiban a Roszvoruzsenie képviselőivel, de „nem érdekük, hogy a technológiához hozzájussanak.”

Egy amerikai katonai képviselő mondta, hogy sok ország kutatott és fejlesztett helikopter elleni aknákat, de jelenleg még nem terjedtek el.

Az aknaszakértők mondták, az ilyen aknák csábítóak, mert képesek eredményesen támadni a helikoptereket, mivel a helikopter pilóták földközelségben repülnek a terep fedezete alatt, elkerülve így a hagyományos légvédelmi rendszereket.

Felhasznált irodalom:

1. Defense News, 1999. május 3. NO. 17.

AKNA CÉLPONTOK A HARCMEZŐ ÉGBOLTJÁN

Oroszországban a légierő kutatási központjában helikopter elleni aknát fejlesztettek ki 4000-6000 \$-os darabonkénti áron, mely a nemzetközi érdeklődés középpontjába került. Az akna a megszokott földközeli repülési magasság elhagyására és nagyobb magasságban történő repülésre kényszeríti a helikoptereket, ahol a hagyományos légvédelmi eszközök már könnyen megállítják őket.

Az akna működési elve:

1. Az akusztikus érzékelő észleli a helikoptert 250 m magasságban.
2. Az indítást egy infravörös érzékelő hajtja végre, amely felismeri a célt a környezetben.
3. A gyújtószerkezet kilövi a henger formájú 1 pound (453,6 gramm) tömegű rézlövedéket.
4. A lövedék — kinematikus energiája révén — 1700 m/s-os sebességgel becsapódva a helikopterbe roncsolja annak burkolatát.

